

II.4 Zaměstnaní ve znalostních odvětvích služeb

Údaje prezentované v rámci této kapitoly vychází z klasifikace odvětví služeb na základě jejich náročnosti na znalosti, kterou vytvořil Eurostat ve spolupráci s OECD. Základem pro vymezení těchto odvětví služeb jsou znalosti personálu, resp. kvalifikační požadavky na zaměstnance (dosažený stupeň vzdělání) a funkční specifika (zaměstnanost ve vybraných odvětvích).

Znalostní odvětví služeb (knowledge-intensive services - KIS) se dále dělí na high-tech služby (knowledge-intensive high-tech services), tržní služby (knowledge-intensive market services), finanční služby (knowledge-intensive financial services) a ostatní služby intenzivních znalostí. Česká republika vykazuje jeden z nejvyšších podílů high-tech služeb na celkových znalostních službách. Zaměstnanost české populace v těchto odvětvích je víceméně stabilní, zvyšuje se pouze intenzita zapojení kvalifikovaných lidských zdrojů (tedy osob s terciárním vzděláním).

Klasifikace služeb intenzivních znalostí rozlišuje následující ekonomické činnosti (skupiny odvětví) s vysokou náročností na znalosti podle OKEČ:

- **High tech služby - skupina odvětví služeb s vysokou technologickou náročností**

OKEČ 64	Spoje
OKEČ 72	Činnosti v oblasti výpočetní techniky
OKEČ 73	Výzkum a vývoj

- **Tržní služby**

OKEČ 61, 62	Vodní, letecká a kosmická doprava
OKEČ 70	Činnosti v oblasti nemovitostí
OKEČ 71	Pronájem strojů a přístrojů
OKEČ 74	Ostatní podnikatelské činnosti

- **Finanční služby**

OKEČ 65-67	Finanční zprostředkování
------------	--------------------------

- **Ostatní služby intenzivních znalostí**

OKEČ 80	Vzdělávání
OKEČ 85	Zdravotní a sociální péče; veterinární činnosti
OKEČ 92	Rekreační, kulturní a sportovní činnosti

Zaměstnaní jsou definováni jako všechny osoby 15-ti leté a starší, které během referenčního týdne patřily mezi placené zaměstnané nebo zaměstnané ve vlastním podniku. Není přitom rozhodující, zda jejich pracovní aktivita měla trvalý, dočasný, sezónní či příležitostný charakter, ani zda měly jen jedno nebo více souběžných zaměstnání. Pro odvětvové zařazení zaměstnaných je rozhodující odvětví činnosti pracoviště.

Údaje o průměrném evidenčním počtu zaměstnanců ve znalostních odvětvích služeb za ČR byly získány z Výběrového šetření pracovních sil (v tabulce jsou uváděny průměrné údaje příslušného roku). Údaje o zaměstnancích ve znalostních odvětvích služeb jsou získávány za všechny definované sektory národního hospodářství (na rozdíl od údajů v kapitole III.4 kde jsou uváděny počty zaměstnanců pouze v podnikatelském sektoru).

Pozn. U veškerých údajů pocházejících z VŠPS platí, že úhrny menší než 1 tisíc se považují za údaje s velmi nízkou spolehlivostí. V praxi to znamená, že jejich směrodatná odchylka je příliš vysoká nebo dokonce větší než samotný odhad. Podrobné informace i s tabulkami o odhadech 95% intervalu spolehlivosti odhadu základních a dílčích odhadů pro data pocházející z VŠPS naleznete na adrese¹

¹ <http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/p/3103-05>

KAPITOLA II.

Pracovníci v znalostních službách

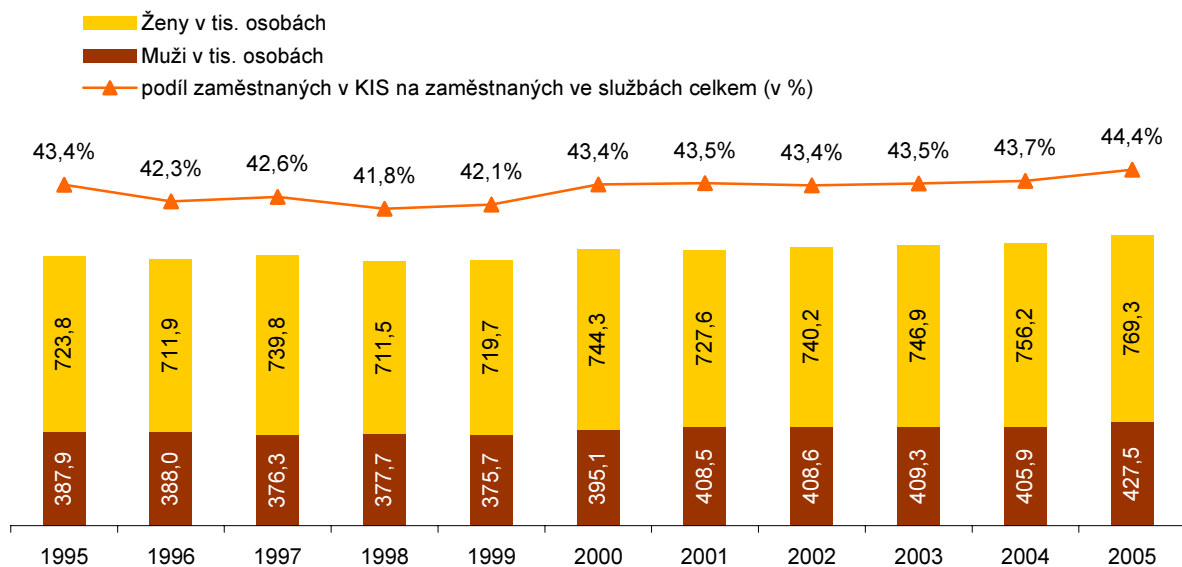
Tab. 56 Počet osob pracujících ve znalostně založených odvětvích služeb (KIS) v ČR

fyzické osoby v tisících (průměrné údaje příslušného roku)

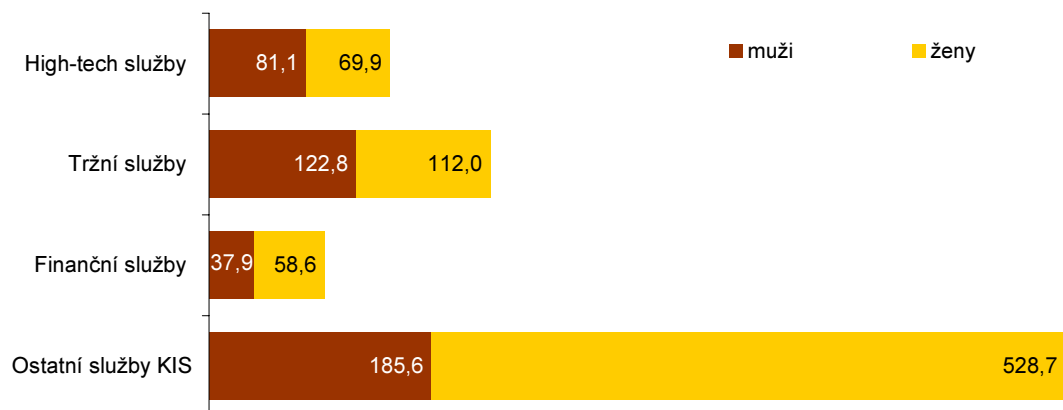
	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Zaměstnaní v KIS celkem	1 111,7	1 139,4	1 136,1	1 148,8	1 156,1	1 162,0	1 196,8
z toho s terciárním (VŠ) vzděláním	294,6	309,6	314,8	344,7	349,9	356,1	381,7
podle jednotlivých odvětvových skupin							
High-tech služby	150,6	147,4	150,8	149,9	150,3	150,7	151,0
Pošty a telekomunikace	89,1	86,4	83,7	82,1	83,5	85,1	87,4
Činnosti v oblasti výpočetní techniky	35,1	39,7	47,7	47,7	46,9	44,4	43,8
Výzkum a vývoj	26,4	21,3	19,4	20,0	19,8	21,2	19,8
Tržní služby	197,8	217,0	200,6	210,3	230,2	227,5	234,9
Vodní a letecká doprava	13,9	12,1	11,6	9,0	12,1	11,6	10,2
Činnosti v oblasti nemovitostí	28,0	28,5	25,1	28,2	30,1	32,8	33,1
Pronájem strojů a přístrojů	4,8	4,7	4,6	5,6	3,8	4,7	5,7
Ostatní podnikatelské činnosti	151,1	171,8	159,3	167,5	184,1	178,4	185,9
Finanční služby	91,5	99,6	101,4	95,2	96,3	93,6	96,5
Ostatní služby intenzivních znalostí	671,8	675,4	683,3	693,3	679,3	690,2	714,4
Vzdělávání	309,2	298,9	300,0	309,1	287,8	279,0	296,6
Zdravotní a sociální péče	283,0	290,7	304,3	304,2	306,9	323,6	328,1
Rekreační, kulturní a sportovní činnosti	79,6	85,7	78,9	80,0	84,6	87,6	89,7
podle pohlaví a odvětvových skupin							
Muži	387,9	395,1	408,5	408,6	409,3	405,9	427,5
High-tech služby	68,1	73,8	80,0	76,1	77,1	78,0	81,1
Tržní služby	109,5	114,3	108,9	109,3	119,3	121,3	122,8
Finanční služby	30,4	33,9	41,5	39,4	34,2	32,8	37,9
Ostatní služby intenzivních znalostí	179,9	173,0	178,1	183,7	178,5	173,7	185,6
Ženy	723,8	744,3	727,6	740,2	746,9	756,2	769,3
High-tech služby	82,5	73,6	70,8	73,8	73,1	72,7	69,9
Tržní služby	88,3	102,7	91,7	101,0	110,9	106,1	112,0
Finanční služby	61,1	65,7	59,8	55,8	62,1	60,8	58,6
Ostatní služby intenzivních znalostí	491,9	502,4	505,2	509,6	500,7	516,5	528,7
zaměstnaní v KIS s terc. vzděláním podle jednotlivých odvětvových skupin							
High-tech služby	30,7	37,3	41,7	40,0	38,6	39,8	40,8
Tržní služby	52,1	58,0	50,7	55,7	65,3	65,7	68,6
Finanční služby	22,1	22,0	26,3	27,4	27,8	29,6	26,8
Ostatní služby intenzivních znalostí	189,7	192,3	196,0	221,6	218,3	221,0	245,6

Zdroj: ČSÚ (2006), Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS)

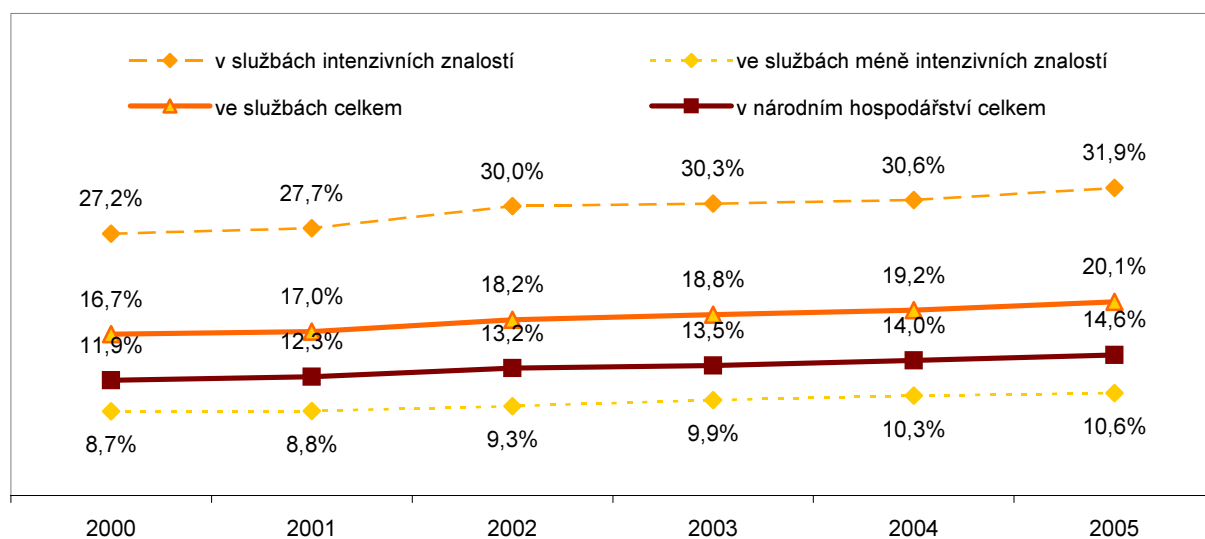
Graf 112 Muži a ženy zaměstnaní v odvětví znalostních služeb (KIS) v ČR; 1995-2005

Graf 113 Muži a ženy zaměstnaní v jednotlivých skupinách znalostn. služeb v ČR (v tis.); 2005

Graf 114 Intenzita zapojení* osob s terciárním vzděláním ve službách v ČR; 2000-2005

* podíl zaměstnaných s terciárním (VŠ) vzděláním na všech zaměstnaných v dané kategorii (v %)

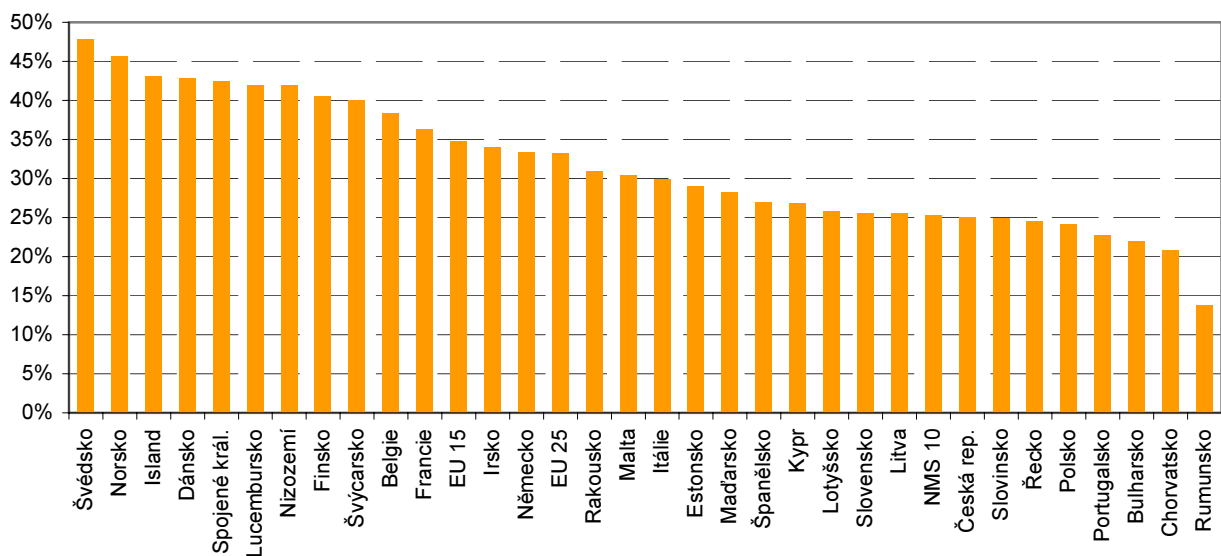
Zdroj: ČSÚ (2006), Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS)

Tab. 57 Zaměstnaní ve službách intenzivních znalostí (KIS)

fyzické osoby v tisících (průměrné údaje příslušného roku)

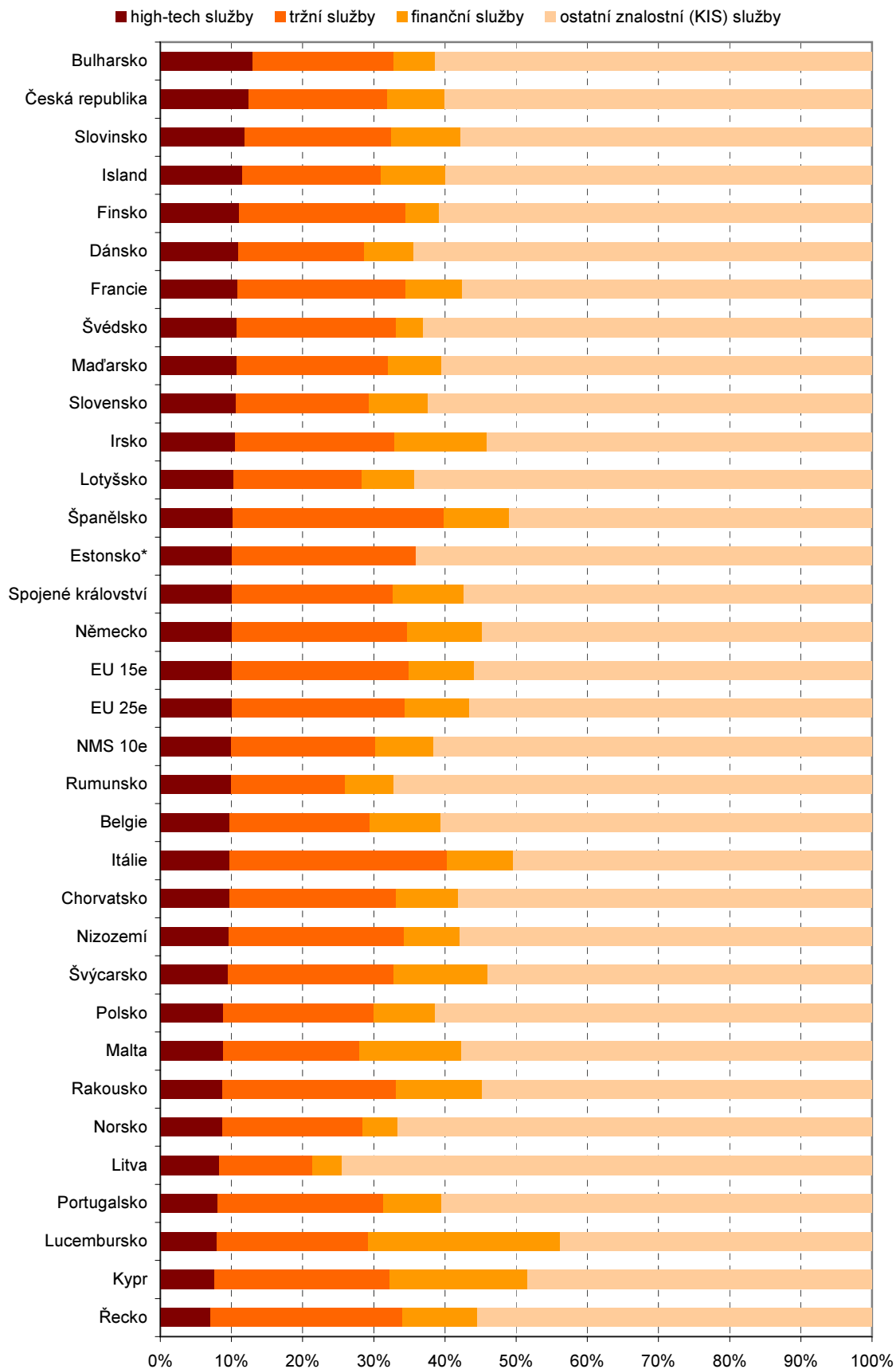
	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Belgie	1 246,2	1 515,8	1 537,8	1 531,4	1 588,0	1 596,6	1 623,7
Česká republika	:	1 124,5	1 135,4	1 129,6	1 150,9	1 150,1	1 188,3
Dánsko	1 013,3	1 144,3	1 160,6	1 205,2	1 168,6	1 160,0	1 172,7
Německo	9 616,5	11 031,0	11 329,9	11 536,1	11 852,3	11 830,5	12 096,6
Estonsko	:	152,8	161,5	179,3	186,2	163,6	176,4
Řecko	768,1	874,6	892,1	897,5	988,8	1 076,7	1 074,1
Španělsko	2 770,0	3 756,1	3 952,5	4 147,6	4 386,2	4 658,6	5 095,0
Francie	7 333,9	8 019,2	8 294,7	8 485,2	8 585,4	8 650,3	8 821,9
Irsko	368,4	529,3	547,9	584,4	598,5	613,5	654,7
Itálie	4 787,7	5 580,8	5 756,4	5 972,5	6 050,7	6 786,2	6 755,3
Kypr	:	70,3	76,8	82,5	88,2	88,3	93,3
Lotyšsko	:	239,9	238,3	245,2	240,6	251,2	265,3
Litva	:	400,4	396,7	351,4	356,8	358,5	376,4
Lucembursko	49,4	64,2	66,3	71,6	72,3	73,5	81,2
Maďarsko	:	1 008,6	1 005,7	1 023,3	1 096,6	1 108,5	1 100,3
Malta	:	:	:	42,4	42,8	42,4	45,1
Nizozemí	2 485,5	3 083,2	3 221,9	3 168,4	3 447,0	3 413,0	3 401,3
Rakousko	941,8	1 036,4	1 081,8	1 123,8	1 117,7	1 142,8	1 163,5
Polsko	:	:	:	:	:	3 324,4	3 375,6
Portugalsko	:	957,8	989,4	1 006,6	1 023,8	1 135,8	1 166,5
Slovinsko	:	202,9	210,4	210,5	216,9	228,5	236,2
Slovensko	:	509,7	536,1	507,1	523,7	538,7	562,1
Finsko	751,2	897,6	940,4	944,1	953,5	961,6	982,6
Švédsko	1 791,1	1 885,6	2 002,3	2 045,5	2 055,3	2 023,7	2 083,3
Spojené království	9 558,1	11 054,5	11 364,9	11 552,2	11 400,3	11 761,3	11 903,2
NMS 10	:	3 720,3	3 781,7	3 771,3	3 902,7	7 254,2	7 418,9
EU 15	44 438,6	51 397,3	53 103,7	54 256,6	55 288,4	56 884,3	58 075,7
EU 25	:	54 931,2	56 694,9	57 831,8	59 191,1	64 138,5	65 494,6
Bulharsko	:	607,8	637,1	621,3	634,4	659,1	662,0
Chorvatsko	:	:	:	:	318,1	332,4	325,8
Rumunsko	:	1 180,9	1 187,8	1 253,8	1 219,3	1 306,0	1 275,9
Island	53,3	61,5	64,7	65,6	67,7	67,0	70,1
Norsko	:	959,9	992,6	1 015,2	1 009,0	1 036,5	1 041,7
Švýcarsko	:	1 401,0	1 483,7	1 464,1	1 544,1	1 574,8	1 590,5

Graf 115 Podíl zaměstnaných ve znalostních službách (KIS) na zaměstnaných celkem; 2005

Zdroj: Eurostat (2006)

Graf 116 Struktura zaměstnaných ve znalostních službách podle odvětv. skupin; 2005

* Data za finanční služby nejsou k dispozici